

A TANSZÉK TÖRTÉNETE

A Tanszék az Oktatásiügyi Minisztérium az 1951. évi 26. számú törvényerejű rendelettel hozta létre a Nehézipari Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karán **Gépüzemtan** Tanszék megnevezéssel. A Tanszék neve oktatási és kutatási profiljának kialakulása után 1965. március 15-étől az 52341/1965. MM. sz. rendelet alapján **Áramlás és Hőtechnikai Gépek Tanszék**re változott. Első vezetője **Lancsarics Alajos** (1903-1963) volt, 4 tanársegéd, 1 szakmunkás és 1 gépirőnő alkotta a személyzetet.

Lancsarics Alajos professzor 1962-ben súlyosan megbetegedett és ezért ideiglenes jelleggel **Dr. Vida György** vette át a Tanszék irányítását.

Sajnos Lancsarics Alajos betegségéből már nem épült fel és 1963-ban meghalt. Halála után **Dr. Czibere Tibor**t hívták meg a Tanszék élére, aki korábban a Ganz-Mávag Központi Vízgéptervező Irodájában kutatómérnöki beosztásban dolgozott. Dr. Czibere Tibor negyedszázadon át vezette a Tanszékét.

Amikor 1988-ban oktatási miniszter lett, **Dr. Nyíri András** lépett a helyére. Ő szintén a Ganz-Mávagból érkezett, ahol a Vízgép és Kompresszor Tervezési Főosztály vezetője volt. A Tanszék sem volt ismeretlen számára, mert már évek óta félállású docensként részt vett annak munkájában. 1996-ban betöltötte

65. életévét és emiatt leköszönt megbízatásáról.

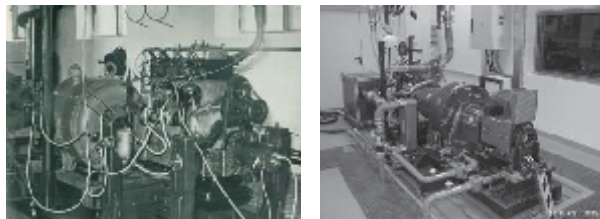
Utóda **Dr. Szabó Szilárd**, a jelenlegi tanszékvezető lett.

A Tanszék első évei az egész egyetemre jellemző lázas igyekezettel teltek el, amelyben a lelkesedés úrrá tudott lenni a hiányosságokon és nehézségeken. Ideiglenes volt a Tanszék elhelyezése

az E/5 diákszálló I. emeletén, ideiglenes volt a laboratórium az A/1 épület közelében lévő felvonulási épületekben, sokszor változott a személyzet, de mindezek ellenére sikerült megteremteni a későbbi továbblépés alapjait. Az Egyetemen akkor még csak a három műszaki karon folyt az oktatás. A Tanszék oktatási munkája mindhárom karra kiterjedt és kezdetben a hőtechnikai, majd később a melléjük csatlakozó áramlástechnikai jellegű tárgyak

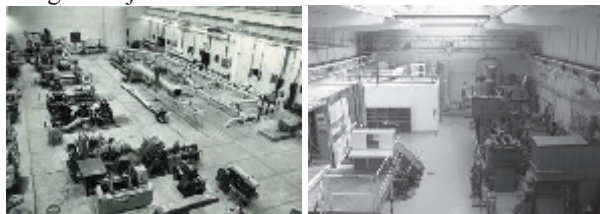
alkották a fő profilt. A közben megindult esti, majd levelező oktatás tovább növelte a feladatokat.

Motorvizsgálat a felvonulási épületbeli géplaborban az 1950-es években, illetve az új diagnosztikai laborban 2012-ben

Az adott szűkös lehetőségek között megtörténtek az ipari kutatási tevékenység kezdeti lépései is.

Dr. Czibere Tibor Tanszékre kerülése minőségi változást eredményezett. Ekkor alakult ki a végleges oktatási és kutatási profil, jelentősen bővültek az ipari és nemzetközi kapcsolatok. Az alkalmazott mechanikai ágazaton végzett hallgatók Tanszékre érkezésével megújult és állandósult az oktatói gárda, mely képessé vált magas színvonalú kutatási tevékenységre. Jelentősen javultak a munkafeltételek is, ezt 1968. október 29-én a laboratórium avatása, majd 1970-ben a tanszék jelenlegi helyének elfoglalása jelezte.

A műhelycsarnok az avatás után 1969-ben, és a felújítás után 2012-ben

Ezekben az években sűrűn követték egymást a korszerű mérnökképzést célzó oktatási reformok. A Tanszékre a gépészmérnök hallgatók áramlás- és hőtechnikai jellegű alapozó szaktárgyainak oktatása hárult, amelyeket a különböző szakokon oktatott speciális, de a Tanszék profiljába szervesen illeszkedő tárgyak egészítettek ki. A kutatási tevékenység két fő iránya az áramlástechnikai gépekben létrejövő valóságos áramlási viszonyok vizsgálata, valamint a hőtechnikai gépekben és berendezésekben lejátszódó hőcsere folyamatok vizsgálata volt. Az áramlástechnikai gépekkel kapcsolatos kutatások terén elért kiemelkedő eredmények nemcsak hazai elismerést, hanem nemzetközi hírnevet is szereztek a Tanszéknek.

A nyolcvanas évek második felétől újabb jelentős változások következtek be az oktatás területén. Bevezetésre került a moduláris oktatási rendszer, amelyben kezdettől fogva jelentős szerepet vállalt a Tanszék. Megindult az önköltséges angol nyelvű oktatás, majd a főiskolai szintű képzés is helyet kapott az egyetem falai között. A kilencvenes évek új, minőségi feladatát pedig a doktoranduszképzés megjelenése jelentette.

Az országban bekövetkezett változások a Tanszék oktató-kutató munkájában is éreztették hatásukat. A TEMPUS programok keretében kitért a világ az oktatás előtt és számos külföldi egyetemen nyílt lehetőség

tanulmányozni, és aztán a hazai viszonyok között alkalmazni a nyugat-európai tapasztalatokat. Előtérbe került az energetika oktatása, melynek kereteit a Gépészmérnöki Karon belül egy, a Tanszék által irányított szakmai blokk jelentette. Szinte ezzel párhuzamosan megindult a negyedik egyetemi szintű szak, az Energetikai szak szervezése is a Karon belül. A szakmai blokkon belül elért sikerek eredményeként a Tanszék kapott megbízást az új szak előkészítésére. Az Egyetem történetében is mérföldkönek tekinthető, hogy a szervezésben mindhárom műszaki kar együttműködött, így kitűnő oktatógárda készült fel a feladatra élén négy akadémikussal. Az akkreditáció 2001 őszén megtörtént, mára az energetikai Mérnök Szak mind BSC, mind MSc. szakon működik.

A változások a kutatási profilban is jelentkeztek. Számos sikeres pályázat mutatja, hogy az új területek, mint pl. a turbulens áramlás számítása az áramlástechnikai gépek lapáttérében vagy a fázisváltózással kísért hővezetési folyamatok vizsgálata, a jelentősen megnövekedett és kiszélesedett versenyben is megállják a helyüket és a bíráló bizottságok is támogatásra érdemesnek ítélik ezeket. A feladatok új hazai és külföldi partnereket is jelentenek. A felsőoktatást is érintő „stabilizációs program” okozta változásokra a Tanszék igyekezett válaszolni, és ha például csak az utóbbi években szerzett Ph.D. fokozatok számát tekintjük, akkor ezt méltóképpen és nem eredménytelenül tette.

Tanszéki munkatársak az 1950-es évek végén

A tanszéki kollektíva 2012-ben

A tanszék kollektívája a jubileumi évben, 2012

	Dr. Baranyi László	okl. gépészmérnök, a műsz. tud. kand., egyetemi tanár
	Bencs Péter	okl. műszaki menedzser, tanársegéd
	Bolló Betti	okl. mérnök-informatikus, egyetemi tanársegéd
	Dr. Czibere Tibor	okl. gépészmérnök, akadémikus, professor emeritus
	Farkas András	okl. gépészmérnök, tanszéki mérnök
	Fodor Béla	Okl. gépészmérnök, tanársegéd
	Handki Andrea	okl. műszaki menedzser, tudományos segédmunkatárs
	Hajdú Sándor	okl. gépészmérnök, szakmérnök, lev. Ph.D. hallgató
	Dr. Kalmár László	okl. gépészmérnök, Ph.D., egyetemi docens
	Dr. Karaffa Ferenc	okl. gépészmérnök, Ph.D., egyetemi docens
	Kovács László	autógépész üm., mérnök-tanár, Motorcycle eng. lev. Ph.D. hallg.
	Dr. Lakatos Károly[†]	okl. gépészmérnök, Ph.D., egyetemi docens
	Mátrai Zsolt	okl. energetikai mérnök, Ph.D. hallgató
	Nagy József	okl. gépészmérnök, önálló felkészülő PhD hallgató
	Dr. Nyíri András	okl. gépészm., okl. alk. matematikus, a műsz. tud. dokt., professor emeritus
	Dr. Schifter Ferenc	okl. gépészmérnök, ny. főiskolai docens, óraadó
	Tollár Sándor	okl. Gépészmérnök, tudományos segédmunkatárs
	Dr. Szabó Szilárd	okl. gépészmérnök, a műsz. tud. kand., egy. tanár, tanszékv.
	Szaszák Norbert	okl. energetikai mérnök, Ph.D. hallgató
	Dr. Tolvaj Béla	okl. gépészmérnök, Ph.D., egyetemi docens
	Erdélyné Nagy Ildikó	igazgatási ügyintéző
	Farkas László	szakmunkatárs
	Fetterné Taksás Mónika	igazgatási ügyintéző
	Kollonai Nikolett	igazgatási ügyintéző (helyettesítő)
	Ramada Zoltán	szakmunkás
	Strázsa Tiborné	igazgatási ügyintéző (helyettesítő)